

វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19

មានវ៉ាក់សាំងជាច្រើនដែលកំពុងស្ថិតក្នុងការអភិវឌ្ឍដើម្បីការពារយើងពីជំងឺ COVID-19។ ខាងក្រោមនេះគឺជាសំណួរទូទៅមួយចំនួនអំពីការចាក់វ៉ាក់សាំង និងវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19។

1. ហេតុអ្វីបានជាវ៉ាក់សាំងមានសារៈសំខាន់?

ការចាក់វ៉ាក់សាំង គឺជាវិធីដែលមានសុវត្ថិភាព និងមានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីបង្ការជំងឺ វ៉ាក់សាំងសង្គ្រោះជីវិតរាប់លាននាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ។ នៅពេលយើងចាក់វ៉ាក់សាំង យើងមិនត្រឹមតែកំពុងការពារខ្លួនឯងប៉ុណ្ណោះទេ តែការការពារអ្នកជុំវិញខ្លួនយើងផងដែរ។

2. តើវ៉ាក់សាំងការពារសហគមន៍ដោយរបៀបណា?

នៅពេលមនុស្សម្នាក់ចាក់វ៉ាក់សាំង គេនឹងលែងស្វែងរកជំងឺជាឆ្លងជំងឺ ឬចម្លងមេរោគទៅមនុស្សដទៃទៀត។ នៅពេលមនុស្សកាន់តែច្រើនចាក់វ៉ាក់សាំង វានឹងសល់មនុស្សកាន់តែតិចដែលមេរោគអាចឆ្លងបាន ដូច្នេះមេរោគកាន់តែពិបាកក្នុងការរាតត្បាត។ នេះត្រូវបានហៅថាភាពសុខភាពសហគមន៍ ឬ "ភាពសុខភាពសង្គម" (herd immunity)។ ភាពសុខភាពសង្គមមានសារៈសំខាន់ព្រោះវាការពារមនុស្សដែលមិនអាចទទួលវ៉ាក់សាំងបាន ឧទាហរណ៍ពិព្រោះពួកគេនៅក្មេងពេក ឬមានជំងឺធ្ងន់ធ្ងរពេក។

3. តើវ៉ាក់សាំងដំណើរការយ៉ាងដូចម្តេច?

វ៉ាក់សាំងដំណើរការដោយគ្រឿងប្រព័ន្ធភាពសុំរបស់រាងកាយដើម្បីឱ្យស្គាល់ និងប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងមេរោគ។ ពួកវាកាត់បន្ថយហានិភ័យ (risk) នៃការកើតជំងឺរបស់អ្នកដោយធ្វើការជាមួយប្រព័ន្ធការពារធម្មជាតិក្នុងរាងកាយរបស់អ្នកដើម្បីបង្កើតជាការការពារ។

នៅពេលអ្នកចាក់វ៉ាក់សាំង ប្រព័ន្ធភាពសុំរបស់អ្នកឆ្លើយតប។ វា៖

- ស្វែងរកមេរោគដែលកំពុងរុករាន ដូចជារីវិស ឬបាក់តេរី។
- ផលិតអង់ទីកូរ (antibodies)។ អង់ទីកូរ គឺជាប្រូតេអ៊ីនដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមធម្មជាតិដោយប្រព័ន្ធភាពសុំដើម្បីជួយប្រយុទ្ធនឹងជំងឺ។
- ចងចាំជំងឺ និងរបៀបប្រយុទ្ធជាមួយវា។ បើសិនជាអ្នកប៉ះពាល់ជាមួយមេរោគនោះបន្ទាប់ពីទទួលវ៉ាក់សាំង ប្រព័ន្ធភាពសុំរបស់អ្នកអាចបំផ្លាញវាយ៉ាងឆាប់រហ័ស មុនពេលអ្នកធ្លាក់ខ្លួនឈឺ។

ប្រព័ន្ធភាពសុំរបស់យើង ត្រូវបានរចនាឡើងដើម្បីចងចាំ។ បន្ទាប់ពីយើងទទួលវ៉ាក់សាំងមួយ ឬច្រើនដូសយើងត្រូវបានការពារប្រឆាំងនឹងជំងឺក្នុងរយៈពេលមួយ។ នេះហើយគឺជាអ្វីដែលធ្វើឱ្យវ៉ាក់សាំងមានប្រសិទ្ធភាពខ្លាំងបែបនេះ។ ជាងការព្យាបាលជំងឺបន្ទាប់ពីវាកើត វ៉ាក់សាំងអាចការពារយើងកុំឱ្យឈឺពីដំបូងតែម្តង។

4. តើអ្នកអាចកើតជំងឺ COVID-19 ពីវ៉ាក់សាំងដែរឬទេ?

ទេ។ គ្មានវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19 ណាមួយដែលកំពុងស្ថិតក្នុង ការអភិវឌ្ឍនៅសហរដ្ឋអាមេរិកមានមេរោគដែលបង្កជំងឺ COVID-19 នៅក្នុងនោះឡើយ។ ជួនកាល មនុស្សមានអាការៈគ្រុនក្តៅ ឬអស់កម្លាំងប្រមាណមួយថ្ងៃបន្ទាប់ពីទទួលវ៉ាក់សាំង។ រោគសញ្ញាទាំងនេះគឺជាធម្មតា និងជាសញ្ញាដែលរាងកាយកំពុងបង្កើតភាពសុខភាពសុំ។ អ្នកអាចស្វែងយល់បន្ថែមអំពីរបៀបដែលវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19 ដំណើរការនៅ [គេហទំព័រ CDC](#) នេះ។

ជាធម្មតាវាប្រើពេលពីរបីសប្តាហ៍ដើម្បីឱ្យរាងកាយបង្កើតភាពសុខភាពសុំបន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំង។ បើសិនជាមនុស្សម្នាក់ឆ្លងមេរោគដែលបង្កជំងឺ COVID-19 មុនពេល ឬបន្ទាប់ពីពួកគេចាក់វ៉ាក់សាំងរួចរាល់ នោះពួកគេនៅតែអាចកើតជំងឺ COVID-19 បានដដែល។ នេះគឺដោយសារវ៉ាក់សាំងមិនមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្តល់ការការពារឡើយ។

5. តើការចាក់វ៉ាក់សាំងនឹងបណ្តាលឱ្យខ្លួនធ្វើតេស្តវិជ្ជមាននៅលើតេស្តជំងឺ COVID-19 ដែរឬទេ?

ទេ។ វ៉ាក់សាំងមិនបណ្តាលឱ្យអ្នកធ្វើតេស្តវិជ្ជមាននៅលើការធ្វើតេស្តមេរោគ (ដូចជាការតេស្តដោយត្បាញ) ដែលស្វែងរកការឆ្លងជំងឺ COVID-19 បច្ចុប្បន្នឡើយ។ អ្នកអាចធ្វើតេស្តវិជ្ជមាននៅលើការធ្វើតេស្តអង់ទីកូរមួយចំនួន។ នេះគឺដោយសារវិធីមួយក្នុងចំណោមវិធីជាច្រើនដែលវ៉ាក់សាំងដំណើរការ គឺការបង្រៀនឱ្យរាងកាយរបស់អ្នកផលិតអង់ទីកូរ។

មើល [គេហទំព័រស្តីពីការធ្វើតេស្ត](#) សុខភាពសាធារណៈ ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីការធ្វើតេស្តរកជំងឺ COVID-19។

វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19

6. តើមានវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19 ប៉ុន្មាន?

នៅជុំវិញពិភពលោក វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19 ជាង 50 កំពុងត្រូវបានធ្វើតេស្តលើមនុស្ស។ មានតែវ៉ាក់សាំងមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ ដែលកំពុងត្រូវបានសិក្សានៅលើអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅក្នុងការសាកល្បងគ្លីនិកទ្រង់ទ្រាយធំ (ដំណាក់កាលទី 3) នៅសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីមើលថាតើវាដំណើរការល្អប៉ុណ្ណា។ មើលការណែនាំអំពី [ការសាកល្បងគ្លីនិក និងវ៉ាក់សាំង](#) ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីការសិក្សាដំណាក់កាលទី 3។

7. តើខ្ញុំនឹងចាំបាច់ត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19 ប៉ុន្មានដង?

វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19 ភាគច្រើនដែលកំពុងត្រូវបានធ្វើតេស្ត ត្រូវបានផ្តល់ពីរដូសដោយមានកំលែករយៈពេលពីរបីសប្តាហ៍ពីគ្នា។ វាជាការសំខាន់ដែលត្រូវទទួលវ៉ាក់សាំងប្រភេទដូចគ្នាសម្រាប់ការចាក់ទាំងពីរដង។

8. តើខ្ញុំនឹងត្រូវបង់ប្រាក់ដើម្បីទទួលបានវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19 ដែរឬទេ?

ទេ វេជ្ជបណ្ឌិត ឬឱសថស្ថានរបស់អ្នកអាចគិតថ្លៃសម្រាប់ការផ្តល់វ៉ាក់សាំង ប៉ុន្តែវាត្រូវតែត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងសាធារណៈ និងឯកជន។ មនុស្សដែលគ្មានការធានារ៉ាប់រងសុខភាព អាចទទួលបានវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19 ដោយឥតគិតថ្លៃ។ មិនមានការបង់ប្រាក់ចេញពីហោប៉ៅផ្ទាល់នោះទេ។

9. តើនឹងមានវ៉ាក់សាំងគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់មនុស្សគ្រប់គ្នាដែរឬទេ?

វានឹងមិនមានវ៉ាក់សាំងគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់មនុស្សគ្រប់គ្នាឡើយនោះទេ។ គេបានរៀបចំផែនការដើម្បីចែកចាយវ៉ាក់សាំងដែលមានកំណត់ទាំងនេះតាមវិធីដែលយុត្តិធម៌ ត្រឹមត្រូវតាមសីលធម៌ និងមានតម្លាភាព។ បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព និងមនុស្សដែលរស់នៅក្នុងមន្ទីរថែទាំរយៈពេលវែង (ដូចជាផ្ទះថែទាំ) នឹងទទួលបានវ៉ាក់សាំងមុនគេ។ គោលដៅគឺដើម្បីឱ្យមនុស្សគ្រប់គ្នាអាចទទួលបានវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19 បានយ៉ាងងាយស្រួលនៅពេលដែលមានបរិមាណច្រើន។ វាអាចប្រើពេលពីរបីខែ។

10. ហេតុអ្វីបានជាយើងត្រូវការវ៉ាក់សាំង បើសិនជាយើងអាចធ្វើរឿងផ្សេងៗទៀត ដូចជាការរក្សាកំលែកសង្គម និងការពាក់ម៉ាស់?

យើងចាំបាច់ត្រូវធ្វើឱ្យបានច្រើនបំផុតតាមដែលអាចធ្វើបានដើម្បីបញ្ឈប់ជំងឺរាតត្បាតសកលនេះ។ វ៉ាក់សាំងជំរុញប្រព័ន្ធភាពស៊ាំរបស់អ្នក ដូច្នោះវានឹងរួចរាល់ដើម្បីប្រយុទ្ធជាមួយមេរោគ បើសិនជាអ្នកត្រូវបានប៉ះពាល់។ ជំហានផ្សេងទៀត ដូចជាម៉ាស់និងការរក្សាកំលែកសង្គម ជួយកាត់បន្ថយឱកាសរបស់អ្នកក្នុងការប៉ះពាល់ឬការចម្លងមេរោគ។ រួមគ្នាខ្ពស់ករណីទាំងនេះផ្តល់ជូនការការពារដ៏ល្អបំផុតពីជំងឺ COVID-19។

11. បើសិនជាខ្ញុំធ្លាប់កើតជំងឺ COVID-19 រួចហើយ តើខ្ញុំនៅតែចាំបាច់ត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងដែរឬទេ?

ត្រឹមត្រូវ អ្នកពិតជាត្រូវការវ៉ាក់សាំងនេះ ទោះបីជាអ្នកធ្លាប់កើតជំងឺ COVID-19 ក៏ដោយ។ យើងមិនទាន់ដឹងនៅឡើយថាអ្នកត្រូវបានការពារយូរប៉ុណ្ណាបន្ទាប់ពីអ្នកកើតជំងឺ COVID-19 នោះទេ ដូច្នោះវាជាការសំខាន់ដែលត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងដើម្បីពង្រឹងភាពស៊ាំរបស់អ្នក។

12. តើខ្ញុំគួរទទួលបានការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺគ្រុនផ្តាសាយធំដែរឬទេ?

បាទ/ចាស! មេរោគដែលបង្កជំងឺគ្រុនផ្តាសាយធំ (ជំងឺផ្តាសាយធំ) និងជំងឺ COVID-19 ទំនងជានឹងរីករាលដាលនៅរដូវរងានេះ។ វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺគ្រុនផ្តាសាយធំ ការពារអ្នកតែពីជំងឺគ្រុនផ្តាសាយធំប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែយ៉ាងហោចណាស់វាមានន័យថាអ្នកនឹងមិនមានហានិភ័យនៃការឆ្លងជំងឺគ្រុនផ្តាសាយធំ និងជំងឺ COVID-19 ក្នុងពេលតែមួយឡើយ។ វាអាចការពារអ្នកពីការកើតជំងឺកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ។ ឥឡូវនេះ ការទទួលវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយធំ មានសារៈសំខាន់ជាងពេលណាៗទាំងអស់។ បើសិនជាអ្នកចង់ទទួលវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19 ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ចូរសាកសួរវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកអំពីពេលវេលាល្អបំផុតដើម្បីទទួលបានការចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយធំ។ នេះគឺដោយសារវ៉ាក់សាំងទាំងពីរនេះ អាចត្រូវបានផ្តល់រយៈពេលពីរបីសប្តាហ៍ឃ្លាតពីគ្នា។

វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺ COVID-19

13. តើឥឡូវនេះខ្ញុំអាចធ្វើអ្វីខ្លះដើម្បីការពារខ្លួនខ្ញុំពីការឆ្លងជំងឺ COVID-19 ព្រោះមិនទាន់មានវ៉ាក់សាំងនៅឡើយទេ?

អ្នកគួរតែគ្របមាត់ និងច្រមុះរបស់អ្នកដោយប្រើរបាំងមុខពេលនៅជិតអ្នកដទៃ ចៀសវាងការប៉ះពាល់ជិតស្និទ្ធជាមួយមនុស្សដែលឈឺ អនុវត្តការរក្សាគម្លាតរាងកាយ និងលាងដៃរបស់អ្នកឲ្យបានញឹកញាប់។ មើលការណែនាំសម្រាប់ [ការកាត់បន្ថយហានិភ័យ \(risk\) របស់អ្នក](#)។ អ្នកគួរបន្តធ្វើដូច្នោះ ទោះបីបន្ទាប់ពីអ្នកទទួលវ៉ាក់សាំងក៏ដោយ។